

LIBERTATEA

Foale pentru sătenii și muncitorii, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director sufletesc:
Dr. ION I. MOȚA
Director vremelnic:
Fr. IOAN MOȚA

Cererile de abonare și banii
pentru foale se trimit pe adresa:
Admin. „LIBERTATEA” Moja
BUCUREȘTI I, Calea Victoriei 63.

„Libertatea” este:
Proprietatea familiei moștenitoare
a lui Ion I. Moja

ABONAMENTUL: 120 lei pe an,
60 lei pe 1/2 an și 30 lei pe 1/4 an

Orice scrisori pentru Redacție
să se trimită pe adresa:
RED. „LIBERTATEA”, ORĂȘTIE
Jud. Hunedoara

Apare
în fiecare Joi
2 lei

CEI CARI NU POT FI UITAȚI DE STRĂINII CU INIMĂ VITEAZĂ CARI I-AU CUNOSCUȚ... ȘI PRIN EI, — NEAMUL NOSTRU ROMÂNESC

Despre Ionel Moja și Vasile Marin, am avea așa de multe de spus, și nu o facem, fiindcă el, mai ales Ionel, ne este

chiar nimic... Ei, bine, „Universul” a trimis de curând în Spania, pe un redactor al său, parcă anume ca să afle ade-

Salamanca, unde se afla generalisimul Franco, dorind a ajunge să fie primit de acesta, ca să aducă acasă un cu-

IONEL I. MOȚA

VASILE MARIN

șia de aproape și vorbele bune, ori-cât de adevărate, spus despre el și faptele lui, vor scăzute de celitor, bănuindu-ne că le spune tatăl despre fiul, și că, astfel vor fi înflorite, înfrumusețate. Iar aceasta nu o vrem. Sloba de crist și cercetarea faptelor către scriitor, depărtează anima de părinte și caută a pune în cumpănă numai adevărul rece, pentru ca acel adevăr, prin sine însuși să încheieze pe celitor și să-l educe sufletese...

De data asta suntem de nou nevoiți a scrie la acest loc de știri, despre Moja și Marin, nu arătându-ne credința noastră asupra lor, ci arătând ce știe despre el trimisul unui mare ziar, care le e foarte puține binevoitor, chiar dușman disprețuitor, „Universul”. Acest ziar a avut cea mai uimică știnută ce se putea, în fața cel mai înălțătoare, deși dureroase, zile din petrecerea pe pământ, alui Ionel Moja și Vasile Marin. Dacă și după „Universul”, care a purtat focul pe focul, și surata „Dimineața” față de normantarea măreșă, fără greș, — repet: fără greș! nici în tot ce poate a Bucureștiul ca mărește în cel de cazuri, — apoi despre Ionel Moja și Vasile Ma-

vărul despre cele ce se petrec și s'au petrecut acolo, spre a-și putea lumina celitorii prin cercetătorul său propriu și ale arăta ca într-o oglindă curată, ce e pe acolo și — ce a fost.

Și de vre-o 3 săptămâni, trimisul „Universului”, dl Ion Dragomir, își spărește în ziar cele ce le-a văzut, cele-a auzit, despre ce s'a încredințat el însuși acolo. Scrie lucruri destul de interesante, altele chiar prețioase pentru cel ce vrea să știe ce e în Spania. A umblat pe multe locuri pe unde au trecut legionarii români cu dl general Cantacuzino în frunte, pe la Toledo chiar, dar nu spune nimic despre amintirea ce va fi lăsat pe acolo solia românească, sau de ar fi auzit ceva, le trece sub tăcere, parcă așa fiind „consemnul” redacțional.

Într-o zi însă a ajuns la Salamanca, orașul cu scaunul de conducere a noului stat național spaniol, — iar aci a auzit cuvinte, pe cari nici d-sa nu le-a mai putut șine pentru sine, ci le-a pus pe hârtie, cam așa cum le-a auzit, că prea erau și sunt cuvinte de mare preț. Încât a crezut că totuși trebuiesc arătate și celitorilor „Universului”.

Spune dl Ion Dragomir, că umblând din oraș în oraș, pe la Toledo, Avila, Navalcarnero, Brunete, s'a întors iarăși la

vânt spus, despre câte toate, de însuși marele spaniol. Și spune că a ajuns în urmă să fie primit de un înalt bărbat, care e foarte aproape de Franco. Și iaca ce a aflat și ce i s'a spus de acest om sus pus, apropiat de generalisim:

Fac încercări, spune d. Dragomir, doar pot ajunge să fiu primit de generalisimul Franco.

Mi se răspunde că e greu, foarte greu. Căci gazetarii peste tot n'au prea fost corecți (cum se cade) față de *El Caudillo* (conducătorul). De câte ori a dat vreunui primire, cele spuse de d-sa (de gen. Franco), au ieșit în gazete în așa fel schimonosite, transformate, încât Excelența Sa a fost nevoit să desmintă și să îndrepteze. Acum se ferește de ziarști.

Cu toate acestea, înaltul personaj (domn) cu care stau de vorbă, imi mărturiseste:

— Dacă aveți răbdare și mai puteți aștepta câteva zile, sunt încredințat că șeful (capul) Statului vă va primi. Dvoastră aveți față de Excelența Sa cele mai bune recomandări, (vorbe bune puse de cineva).

— Urmare în pag. 3 —

PREDAREA ȘI PRELUAREA COMANDEI

Președintele partidului „Totul pentru Țară” Generalul Gh. Cantacuzino, a trecut grija conducerii Legiunii, Vicepreședintelui Ing. Gh. Clime, pentru a pregăti lupta din alegerile ce vor urma

Fiind încolțit de o boală din lăuntru, care l'a trecut printr-o dureroasă operație în luna trecută, Președintele Partidului „Totul pentru Țară”, Generalul Gh. Cantacuzino, luptător luminat, care înțelege ca nimeni altul nevoile unei lupte mari și grele, fie pe câmpurile apăsată sub greutatea tunurilor și armelor, fie pe câmpurile întortochiate și mlăștinoase politice, în dorința sa mare, ca Legiunea să nu sufere din pricina boalei d-sale, a chemat la postul de comandă pe d. Vicepreședinte și Comandant al Bunei-Vestiri Ing. Gh. CLIME, prin următoarele rânduri, ca ordin de zi către armata legionară:

Legionari!

Mă lupt cu moartea. Nu mă las. Cred că voi birui toate pedecile, pentru a învinge! Dar am nevoie de liniște multă, multă, multă!

De aceea, în timpul acesta, las pe Clime, Șeful Muncitorilor și Vice-Președintele Partidului, să-mi țină locul.

Știu că e nevoie de pregătirea luptei pentru alegeri, și de atâtea formalități migăloase, pe cari eu nu le pot îndeplini din locul în care sunt.

Vă cer credință, unire, stăruință și ascultare deplină față de Căpitanul nostru.

Vă urez biruință în lupta de alegeri și în toate luptele ce vor veni până la biruința cea mare.

Trăiască Legiunea!

Predeal, Dum. 22 Aug. 1937.

General Cantacuzino

În urma acestei însărcinări, pe care d. Ing. Clime a primit-o numai cu strângere de inimă pentru grija de sănătatea Președintelui Partidului, d-sa a adresat tuturor legionarilor înștiințarea d-sale, că a primit rolul frumos și plin de răspundere ce i-s'a dat, și că — începe lucrările de pregătire a Legiunii în fața alegerilor celor mari, cari se apropie, — invitând pe legionarii din întreaga țară, a se pune pe lucru în acest scop.

Și acest început al pregătirilor s'a și făcut prin d. Clime, noul purtător de grijă de conducerea Legiunii. Anume pe Duminică 12 Septembrie, d-sa a conchemat la București pe Șeful de Regiuni al Partidului din toată țara, cu cari a chibzuit și cărora le-a arătat ce așteaptă conducerea centrală dela conducerile regiunilor, a județelor, a plaselor, a cuiburilor chiar, să lucreze și să muncească, pentru a adânci alipirea mulțimilor către Legiune, și a-i înădri în credința cea neclintită, pentru marea, pacinica și toși biruitoarea luptă, care să scoată Legiunea mai tare ca pe ori-care alt partid din cele învechite în prea multe rele...

Inimile tuturor legionarilor nu pot simți decât o mare bucurie și mândrie, că li-se va da prilejul a-și arăta știnerea lor loială și chemarea celei mai mari părți din poporul românesc, la luptă nouă, care să-l conducă la viață nouă, neasemănat mai bună, mai dreaptă, mai ridicată din dureroasele umiliri, în care trăește azi acest neam în țara lui.

Ce se cere azi și de azi încolo legionarului? Să nu facă nimic nesocotit, ci: ochii la Căpitan și urechile ascultând îndrumările ce dela dânsul, prin conducerea centrală vin!

DECE VA BIRUI LEGIUNEA?

Neamurile și popoarele din lume, au și ele o viață, așa cum o au oamenii. Viața neamurilor poate să fie plină de păcate și stricată de apucături rele.

Calea păcatului duce neamurile la piere. Dumnezeu le pedepsește aspru și le pierde urma. Au fost neamuri mari și vestite, cari, din pricina desfrâului și a păcatului, s'au năruit atunci când socotiau că sunt mai tari și mai mari. Pilda Romanilor, a strămoșilor noștri, stăpânii lumii din vechime, este adânc grăitoare. Romanii au apucat drumul pierzaniei și nu s'au mai întors cu fața spre bine, spre adevăr și spre bună faptuire. Au trăit în veacurile din urmă, numai din petreceri și din jocuri, până când s'au prăbușit. — Așa pătesc toate popoarele care-și depărtează fața dela Dumnezeu.

— Urmare în pag. 3 —

Viata legionară

SERBAREA DELA NOUA, JUD. BRASOV

Duminică 22 Aug. a avut loc în comuna Noua (Brașov) în cel mai frumos loc, sfințirea unei troițe lucrată foarte frumos de legionarii din Noua, cari au știut să aducă un românesc semn de închinare eroilor martiri din Spania.

Legionarii cu brațele lor, au lucrat și ridicat una din cele mai mărețe troițe așezată, pe un fundament de ciment, cu inscripția: „Eroilor I. Moja, V. Marin, 13 Ian. 1937, Majadahonda, Spania.”

În jurul troiței au făcut o grădiniță cu flori și cu bănci pentru odihnă, iar la intrare o fântână, de unde nu numai călătorul încet își poate astămpăra setea, dar și locuitorii din jur, gustând din izvorul nesecat ca și sufletul legionar.

Sfânta slujbă a fost îndeplinită de preoștii din comunele Dârste, Baciu și Turcheși, luând parte lume multă. Părintele Broșu din Dârste, încărcat de ani și cu multă evlavie de creștin și român adevărat, a știut o frumoasă cuvântare, despre însemnătatea Crucii și biruința ei dealungul veacurilor, iar fapta legionarilor dăruitori, o socotea ca cea mai creștinească faptă românească.

— Tot Duminică 22 Aug. Legionarii din culbul „Biruința” din Brașov, sub comanda adv. Marian, au luat parte la serviciul divin în comuna Vulcan, împreună cu legionarii comunelor din împrejurimi, — de unde apoi au venit de au luat parte la sfințirea troiței din Noua.

Vestitor

DIN BĂLCEȘTI

Înmoși și bine credincioșii legionari din Bălcești (Jud. Argeș), au ridicat și Domnului închinat, parasias pentru tubișii lor comandanți legionari Moja și Marin la înălțarea Domnului, luând parte pe lângă numeroșii legionari, șeful culbului „Pr. I. Dumitrescu”, P. I. Preda, Gh. M. Ionișă, Ilie E. Drăguș, Dumitru N. Trăistean, și prietenii ai Legiunii. A servit părintele P. Georgescu, plin de evlavie.

SFINȚIREA TROIȚEI DIN FELDRU

În 29 August s'a sfințit în Feldru (Năsăud) o troiță închinată eroilor căzuți în războiul cel mare și eroilor legionari morți pentru credința legionară. Au luat parte legionarii din Feldru conduși de camarazii Alexandru Gălnă și Maril Emil și din comunele vecine conduși de camarazii: instructor legionar Tonea Simion din Tiha Bărgăului, profesor Olimpiu Mureșan din Iiva Mică, Dr. Octavian Mihăese din Telciu, Moșii Anton din Șanț, Dr. Budeceanu și Grecu Vasile din Bistrița și Dumitru Sângeorzan din Rodna Veche. Au mai fost de față comandantul ajutor le-

gionar Nicu Caranica și șeful C. M. L. din Jud. Năsăud Gh. Mureșan.

Sfânta slujbă a fost îndeplinită de vrednicul preot Mihăleanu I. din Feldru, preot, care face față județului. După sfințire, legionarii, așezați în careu în jurul troiței, au ascultat minunata cuvântare a părintelui Mihăleanu, s'a făcut apoi mișcătura „apel” (strigare) a morților, răspunzând cel de față pentru ei: „Prezent...” Apoi legionarii s'au înfrunț în ședință de culb în grădina camarazului Gălnă. Acolo au vorbit camarazii Caranica și Tonea Simion. Pretutindeni ordine, disciplină, însușește.

DELA REBRIȘOARA

Legionarii din Rebrîșoara (Năsăud) au organizat la 29 Aug. o șezătoare, în care s'a jucat piesa legionară „Vremuri de restriște” de Corneliu Georgescu, seara după sfințirea dela Feldru. Piesa a fost foarte bine jucată de camarazii Sângeorzan, Dr. Oct. Mihăese, Gherasim Ludoșan, Grigore Israte, Login Sângeorzan, Bodiu Dumitru și D-ra Maria Ciorgoveanu. Mulți ascultători au fost mișcați până la lacrimi. Vrednicia organizării șezătorii e a camarazilor Sângeorzan Dumitru și Bodiu Dumitru.

Dr. M. O.

Satira II

de: Vasile Militaru

Tara mea cu plug de aur, țară bandă, țară blândă, —
O ntrebare dureroasă inima mi-o tot străpunge :
— Cum lași tu pe toți tâlharii să te prade, să te vândă,
Și mânia-ți niciodată cu pedeapsă nu-ți ajunge?...
Cum răzbi tu pe ceafa-ți jugul
Care-atât de greu te-apasă?
Cum îngădui VICLEȘUGUL
Să-ți ia pâinea de pe masă?...
Cum poți tu, — pe gila-ți frântă, — să tot ari cu toți

Ca să mbiubi toți veneticii, ca să ngrași pe toți șnaparii
Și să stai mereu flămândă,
Țară negrăit de blândă?...

Când pădurile, de veacuri, veneticii și-le taie, —
Cum poți tu să ai bordeie fără pic de păvătaie
Iarna n'vetră?

Cum poți să te lași întruna de palavre amestă,
Când viclenii — „patrioșii” — la răspântii es și latră
Că-ți închină toată munca, să te faci fericită, —
Iar după ce prind „putere”, uită munca să-ți lachine
Și muncesc doar pentru câștig, făr'a mai gândi la tine?!

Tara mea, mă neacă plânsul și-a mea inimă se frânge,
Când văd lifta venetică pe grumajii-ți cum se sue;
Cum „Români”, ce n'au în vine nici un pic din al tău sânge
Cer străinilor la cârmă cât mai repede să-i pue,
Vrând pe veci să te răpue;

Cum acei „Români”, pe care Țara azi nu-ți mai încap,
Având yahturi aurite, dau ospete lungi, pe ape;
Cum o ceată ticăloasă de tâlhari, în ghiara lor,
Ția flămând al tău popor, —
Și nu-ți nimeni mai psterinic decât ei între hotare,
Să oprească-ale lor dașturi

Și, sub lanțuri,
Să-i aruncă n'fundul oceanului — hoști fiind — să taie sare!

Oare, va veni vreodată ziua judecării sfinte, —
Zi pe care-o cer întruna toți vitejii din morminte, —
Când, — așa cum eer ei toți, —
Să pul mâna n'abergata „patrioșilor” tăi hoști
Și să-ți strângi până plății-vor cu-a lor saftete de câine,
Că tu, Țară de grâu plină, n'at pe masa ta o pâine?!

O, măreață, ziua cea va veni, precum din munte,
Primăvara, mânăoase, vin șuvoalele tuși, crunte,
Năruind mărețe stânci
In bulboanele adânci!...

Un șavoi va fi și ziua judecării ce-o să vină:
Clocotu-ți va fi năpraznic, iar mânia lui — divină!
Va cădea, cu surd alzi,
Tot ce stă pe putregal;

Tot ce n'are rădăcină în al Neamului pământ,
Tot ce n'are temelie de isnoavă, va fi frânt,
Și va fi târit de ape tot grolu — adus de vânt!...

Dacă pân'atunci, Tu Doamne, de pe lume mă vei pierde,
Din țărâna meu puțină, fă să crească un brad verde,
Ca să-l năpădească n'zori
Gureșe privilegietori, —
Slavă să-ți aduc, prin glasul dulce al păsărilor mici,
Că Tu țara mi-ai scăpat-o de tâlhari și venetici!...

28 August 1937.

(Din „Porunca Vremii”)

DE TOATE

AUTOBUSUL NU SE LASĂ MAI PREJOS DE TREN

La trenuri — dela cele accelerate (reperi) în sus, — ai și un vagon „restaurant”, în care găsești, ce e drept cam scump, mâncările și bevrurile ce și do-rești. Dar de o vreme multă lume totosește pentru mersul de colo-colo, „autobusele” în loc de tren. Autobusul e un fel de vagon de tren, care aleargă pe roate tras de motorul său. Dar aci, de-l merge mult cu el, trebuie să-ți scoți trasa să mănânci, sau să te oprești pe la crășmele de carl dai în drum, perzând vremea până ai mâncare și mănânci.

Nemșii au înălțurat și acest neajuns al călătoriei cu autobu-sul. Ei au fabricat mai nou un autobus mai puternic, tras de un motor mai mare, care are la capătul din napol, și „restaurant”. În autobus încap 35 de persoane, iar dintre acelea, câte 8 de odată pot lua masa în restaurant, apoi alte 8 și altele, pe rând. Așa că nu trebuie să se oprească prin orașe pe la hotele, să se dea jos pentru mâncare, ci pot zbura întruna cu mașina lor și în vremea mâncării.

Iar având în vedere, că în Germania, ca și în alte țări cu prindere, pentru automobile și autobuse, sunt trase drumuri anume, așazise „auto-strade” (stradă pentru auto), cari sunt asfaltate, netede ca masă, sau din cărămidă pusă în dungă, încât mașinile nu sar din groapă în groapă, din bolovan în bolovan, ca pe la noi, ci lu-neacă ușor de nici nu le simți, pe astfel de străzi poți sta în autobus la masă, și poți lua o cafea, un ciâu, un păhar de vin, că nu-ți sare în sus să se răstoarne. E ca pe va-por. În sala de prânzit ai și o mică bibliotecă cu cărți felurite de cești, aparat de radio, și alte mijloace de a și aia și o petrecere plăcută a vremii.

Ca mâne (de n'o fi prea lung acest „mâne”) le vom vedea și avea și pela noi. Atunci când vom avea și noi „auto-strade”.

CRUȚAREA ANIMALELOR

În multe țări, în cari lumea a ajuns a se gândi și la așa ceva, sunt societăți pentru ocrotirea animalelor. Membrii lor s'au uită în jur de ei și de văd pe un om chinând un animal, de pildă punându-l să tragă lucru prea greu pentru puterile lui și, fiindcă nu poate trage cu pas mare, îl bate, îl lovește, „hi, boală!” — Îndată merge la om și-l ceartă pentru nemila lui și-l duce și la poliție, cerând să-l pedepsească, fiindcă este lege despre cruțarea animalelor.

Mai strașnici ca toți sunt în privința asta Englezii și Americanii. Doar că ei nu prea au ce ocroti, căci toată „cărău-

șia” în aceste țări se face cu motorul, nu mai mult cu ară-malul. Animalul numai rar îl mai vezi pus la lucru.

AI NEVOIE DE LINIȘTE?

Dute la orașelul în dezvoltare Blakenburg din munții Hartz din Germania, și o vei avea Meșterii nemși au înțemeiat aci orașul liniștii. Iată cum: Casele se zidesc din ziduri, cari sorb ele în sine orice zgomot din camere, așa că pașii tăi, cântarea din gură sau din instrument (dacă ești muzicant care faci probe) nu se poate auzi în camera vecină, perețele sorbind în sine zgomotul, care nu trece mai departe! Și pereții din afară a caselor sunt înghiișorii de su-nețe și zgomote. De trece pe stradă un automobil, o trăsură, tu în casă nu auzi nimic. Ești scriitor care ai nevoie de liniș-te, ca să poți gândi și scrie, întri în camera ta, și ești ca afară în câmp pustiu, ca în larg de codru, unde nu te tulbură nimic... Te pregătești pentru a rosii vorbiri, predici mari, aci ai liniște să te pregătești în pace. Faci probe de muzică, de declamați, de vorbit, aci ai pacea trebuitoare și te pregă-tești netulburat de nici un vecin, de nici o stradă... Infe-resantă invenție (descoperire).

FUMAȚI ȘI PRĂDAȚI!

O numărătoare (statistică) scoate la iveală, în ce măsură s'a răspândit fumatul țigarilor de hârtie, în cei 35 ani trecuți din acest veac, și arată că azi lumea fumează nebu-nește de mult țasă de cât se fuma la începutul veacului, la 1900. Iată cât:

În Statele Unite ale Americii, la 1900 se fuma în preț de 5 miliarde franci, în 1935 de 12 de miliarde! În China s'a în-cut dela 5 miliarde, la 200 mil-liarde în 1935. În Franța dela 4 la 18 miliarde.

Că ce negoț înseamnă a-ceastă pradă de tutun, se ve-de și din următoarele:

Franța fiind cea mai mare fabricantă de hârtie de țigare-te, în anul 1934, pe lângă câtă i-a trebuit pentru ai și fumători, a exportat (a trimis în alte țări) hârtie de țigareți 15 milioane kilograme, în preț de 800 milioane lei, care a slugit la facerea de 300 mil-liarde țigarete.

Însăși fabricarea țigaretelor e o meserie mult căutată și bănoasă. Ele se pregătesc cu mașini foarte meșter întocmite, cari una singură își dau gata 1000 de țigarete pe minut 60.000 pe clasă! Și toată muncă și lucrarea o plătește patria omenească de a-și face dă-gură și gât. horn de cupre-

COMERȚUL LEGIONAR

— Răsplata celor ce biruitori l'au purtat —

Cum am mai pomenit în această foaie, Legiunea a deschis în vara asta la Carmen-Sylva (la fărâșul mării, lângă Constanța) un restaurant legionar, în care lumea care merge să-și caute sănătatea la băi de mare și este acolo curaj jefuită de restauratorii (crășmarii) duși acolo cu scop de mare și repede îmbogățire, — au putut trăi nevinsat de lefin și bine, la restaurantul legionar, cel care învăța și omenie pe negustorii de acest fel.

La 1 Sept. acest restaurant la „Carmen-Sylva” s'a închis, căci oaspeții cei mulți s'au întors acasă, începându-se școlile. Din acest prilej, dl. Corneliu Z. Codreanu a dat următoarea înștiințare mult grăitoare, tipărită și prin foi:

Dacă cooperativa legionară din București a avut rostul de a fi o școală, comerțul din vară dela Carmen-Sylva a avut rostul său de războiu. De atunci care l'întâiul atac legionar în câmpul comerțului.

Înceindu-se vremea și urmând închiderea celor două întreprinderi, această încordare de atac a încetat încheindu-se cu un oarecare câștig material, dar mai ales cu un uriaș câștig sufletesc (moral)!

În amintirea acestei celei dintâi și în adevăr glorioase lupte legionare de acest fel:

Se înființează o nouă distincție (decorație, medalie) în lăuntru mișcării noastre, care se va numi „**BĂTĂLIA COMERȚULUI LEGIONAR**”.

Ea înseamnă pentru cei cari o vor primi:

1. *Corectitudine (purtare ciustită)* până la cea mai oarbă încredere.

2. *Bună cavintă și eleganță.* Aceasta alături de credință slujbei și pricepere în purtarea ei.

Dragi camarazi, camarade, legionari sau prieteni, cari ati muncit și luptat aici, mai mult sau mai puțin, nu uitați că pasul vostru de astăzi, este un pas istoric. Pretutindeni comerțul este comerț. La noi comerțul este războiu. Războiul unui neam, care în o sută de ani și-a pierdut toate așezările sale economice în câștigul unui neam străin, năvălitor.

În războiul acesta, pas cu pas, vei cuceri, tu legionar, toate așezările românești pierdute, dând peste cap orice împotrivire!

În curând bătălii noi vă așteaptă: ele vor urma una după alta.

Vă așteaptă biruinți și glorie, pe care nu le vor putea întuneca nici-o uneltire.

La toți vă strâng mâna cu drag.

CORNELIU Z. CODREANU

Carmen Sylva, 1 Sept. 1937.

*

Zilele de 13 și 14 Septembrie fiind închinat sârbătorii comerțului legionar, a avut loc la sediul Lant 13 Septembrie la ora 11 a. m. o sărbătoare bucu- roasă, între legionari.

Cei cari nu pot fi uitați de

străinii cu mimă vitează cari l-au cunoscut...

Urmare din pag. 1

Sunt cuvinte cărora nu le pricep taina. De aceea întreb:

— Recomandații? Cari anume?

— Ați fost legionar în Maroc, și mai ales, sunteți Român!

— Excelența Sa are bune simțăminte pentru Români? întreb eu.

— Simpatii văditel.. Sângele celor doi eroi legionari, — Moșă și Marin, — morți la Majadahonda la 13 Ianuarie, este cea mai nestrăcută pecete care se poate pune pe legământul de frație între Spania cea nouă și România cea mare!

Au mai trimis, spune înalțul bărbat spaniol, și alte popoare fii buni cari au murit pentru nobila și sfânta noastră cauză (luptă). Nu știu de ce însă ne-am deprins a socoti jertfa Românilor drept CEA MAI CU-

RATĂ ȘI CEA MAI MIȘCĂTOARE... Cunoașteți, desigur parabola cu galbenul bogatului și cu paraua văduvii. Ea zugrăvește minunat gândul nostru... Din alte părți au venit să lupte sub steagul nostru mulți; dela dvoastră numai o mână de flăcăi — „**UN PUNAZO DE JOVENES**”. Au fost cei mai puțin și în acelaș timp **CEI MAI BUNI**. În cartea de aur a Legiunii Streine, — destul de bogată în fapte eroice, — **ROMÂNII MOȘĂ ȘI MARIN SUNT SCRISI LA LOC DE SEAMĂ!** Ei au știut să lupte, dar mai ales au știut să moară...

»Azi, când glorioasele bandere au răgazul taifasului și al răscolirii amintirilor, bătrânii legionari povestesc celor mai tineri, cu vocea tremurând întru

Bravi muncitori legionari dela minele din Stănița, în Zarand (jud. Hunedoarei). Strălucește din fețele lor mulțumirea de a fi putut ridica și ei o sfântă TROIȚĂ LEGIONARĂ întru pomenirea sufletelor celor ce au căzut în luptele pentru țelurile înalte și de neam iubitoare, ale Legiunii.

Dacă conducerea țării noastre și-ar înțelege românește și creștinește rostul ei acolo, unde e așezată de „norocul” ei, — ar trebui să-l îmbrățișeze și cu decorații să-i acopere pe acești muncitori, frați ai noștri, — că, în loc de a asculta glasurile cele de desubt, din adâncurile surorii cu iadul, cari îi îndeamnă spre tulburare, spre răsturnare a bunei rândueli în țară, — ei, iată, îndreptându-și urechea și gândul spre chemările Cerului și a celor cari acolo s'au înălțat prin jertfă legionară s'au prefăcut în stane de credință către neam, către țară, către buna lege...

Vă îmbrățișăm cu tot sufletul nostru, bravi muncitori legionari de pe pământul cel sfințit de lăncu, fratele vostru nemuritor, pentru ținuta și credința voastră!

respect și admirație, cele mai frumoase fapte de arme ale camarazilor de altă dată. Și atunci nu se poate ca vreunul din ei să nu grăiască de cei doi români: „**Era în 13 Ianuarie, la Majadahonda...**”

Mi-s ochii umezi de mișcat ce sunt pe urma acestor cuvinte, și trebuie să fac o sforțare spre a îngâna timid:

— **Vă mulțumesc!**... Cuvintele pe cari mi le spuneți atât de frumos și pe cari din păcate eu nu voi ști să le redau tot atât de bine, vor fi omenie și încurajare pentru tineretul românesc, care se sbrucimă prigonit de toți, dar neclintit în credințele sale, spre a sădi și la noi religia cea nouă a aînșiei, a muncii și a jertfei depline pentru binele obștesc... Apoi ne despărțirăm...

*

Iaca, dragi camarazi a celor doi cari nu și-au lăsat numai sângele în pământul sfânt al Spaniei, ci au scris cu litere de flăcăi ce nu se șterge, și numele de ROMÂN, de FII AI ROMÂNIEI, de „**CEI MAI BUNI**” între fiii atâtor neamuri cari și au trimis pe fiii lor să ajute lupta Spaniei creștine.

Fiiți cu credință pildel lor, despre care azi chiar ziare cari au trecut cu ciudată nesocotire peste ei, mărturisesc atât de frumoase adevăruri.

Dragii noștri Moșă și Marin... Priviți mulțumiți de acolo de sus, asupra roadelor de mare preț, pe cari ținuta și jertfa voastră le rodesc în pământul țării, pe care atâta ați iubit o...

Crucile multe ce se ridică prin largul țării, ca rugăciuni nerecătore, pentru sufletele voastre, — sunt tot atâtea dovezi de adunare de inimii și gânduri în jurul vostru... Toate sforțările vrăjmașe de a smulge acele cruci și a așterne pe locul lor ulfarea, — zadarnice sunt și vor fi.

De ce va birui Legiunea

Urmare din pag. 1

Scăpare din ghiara morții însă, POT găsi neamurile, pentru că ziditorul lumii le-a dat CALE DE MĂNTUIRE. Și calea aceasta izbăvitoare, a mântuirii, după pilda Domnului nostru Isus Hristos, trece prin toate greutățile și încercările; pășește prin spini, prin chinuri, prin sângerare și răstignire.

Fără însângerare și răstignire, n'a fost și nu poate fi înviere. Fără Vinerea Patimilor, nu poate veni Dumineca Invierii.

Neamul românesc, cotropit de străini și ros de venetici, își caută și el calea de slobozenie, de mărire, de înviere. Dar această deslegare de păcate nu poate fi primită decât în casa Legiunii. Pentru că mărturisirea păcatelor și rugăciunea pentru slobozenie, acolo se face. »Partidele« nu se gândesc decât la al lor bun, care trece prea adesea în jaf și netrebnicii. Oamenii partidelor, prea mulți dintre ei, muncesc doar pentru buzunarul lor. Partidele sunt azi pornite spre păcat și trăesc prea mult din fărădelege. Mărturie stau toate guvernările care au trecut, ca un blestem, peste capetele noastre. Lumea politicianilor, fără să vrea va duce neamul la pierzanie, în întunec și desnădejde. — Căci omul învechit, al partidelor, nu se poate ridica peste poftetele lui și nu se poate învinge pe el însuși. Omul învechit trăește în petrecere, în voie bună pentru el, și nu se gândește la durerile țării.

Pentru aceasta, Căpitanul legionarilor a ridicat un om nou: omul drept, omul bun, omul de omenie, omul jertfitor și gata de moarte! Omul care pășește, voios pe calea grea și spinoasă a mântuirii. Prin mântuirea Românului, se ajunge la învierea neamului românesc!

Fapta omului nou, a legionarului, este grăitoare și vie. Legionarul s'a lepădat de legea trupului, a îmbrăcat cămașa morții și ascultă numai de legea sufletului, pentru mărirea deapururi a neamului.

Legionarul a fost hulit și a răbdat. A fost bătut și n'a plâns. Închis a fost și nu s'a văietat. Legionarul a căzut, a murit, dar a căzut cu »zâmbetul pe buze«. Când a fost însetat, legionarului i s'a dat oțetul prigoanei. Între ziduri de închisoare, între sudalme, bătut și însângerat, — așa a crescut legionarul. Calea chinurilor și a suferințelor a fost îndeplinită de legionar. Și răstignirea de bună voie a primit-o Legiunea, atunci, când cei mai buni fii ai ei au plecat să lupte, pentru Dumnezeu și pentru Cruce, în Spania. Doi din cei șapte, mucenicii Moșă și Marin, au sfințit cu prețul vieții lor calea mântuirii legionare.

Iată de ce — **TREBUE SĂ BIRUE LEGIUNEA!** A birui însemnează a câștiga mântuirea. Iar a câștiga mântuirea, însemnează a pași pe drumurile învierii. Și învierea nu poate veni decât din suferință, din spini chinurilor, din răstignire.

Ostașii Legiunii, dintru început, au suferit. Au crescut din suferință. Nimeni nu i-a cunoscut, nimeni nu le-a strâns mâna. Huliiți au fost și prigonii. Politicianii le-au dat închisori. Dar legionarii nu s'au oprit din drum. Au mers mereu înainte, cu icoana Patriei în suflete, cu gândul la Dumnezeu.

Așa au găsit ei calea Invierii, așa au arătat neamului românesc drumul spre biruință.

Pe steagul legionar a străjuit totdeauna Crucea. Și numai întru acest semn sfânt va birui Neamul.

VALERIU CÂRDU

DI C. Codreanu și florile

E obiceiul de demult, ca la ziua numelui sau a nașterii, rudele, prietenii sau bunii cunoscuți, să ducă celui ce și serbează ziua, buchete de flori sau oarecari lucruri de aducere aminte, arătându-i prin asta dragostea și urările lor de bine.

Cum Luni la 13 Septembrie a fost ziua nașterii dlui Corneliu Codreanu, d-sa, pentru ca să nu se mai facă și cu d-sa ca altădată, — și-a vestit rudele și cunoscuții prin ziarul „Buna Vestire” din București așa:

... de ziua mea, rog să nu se înceapă cu buchetele de flori sau daruri, de oarece nu pot primi. — Rog nu stricăți banii pe lucruri fără folos: daruri pe cari le arunc în pod, sau flori cari să se usuce în două zile.

C. Z. Codreanu

Văzând această înșilînfare neobișnuită, d. I. P. Prundeni scrie în „Porunca Vremii” de la 13 Sept.: Dl C. Codreanu nu primește (de ziua sa) flori. O înșilînfare făioasă ne vestește această uluitoare hotărâre. În clipa când lumea legionară se pregătea, să arunce la picioarele marelui lupător buchetele de frandăriti ai prieteniei, volința lui Corneliu Codreanu, izbucnită din cine știe ce stranii gânduri de bărbăție, este par'că, o bolovănoasă invitație la — seriozitate.

Ne aflăm în fața unui om ciudat, omul NOU, omul de mâine, care se rupe din slăbiciunile învechite, pentru a zidi o altă viață, pe temelii de beton a unei zguduitoare seriozități... (Și scriitorul arată care au putut fi temelii acestei hotărâri singure în felul ei. Iată-le):

... Undeva, sub pământul lui Dzeu, zac pentru veș-

nicle cei doi legionari morți în Spania: Ion Moja și Vasile Marin... Bătrânul ostaș din fruntea mișcării e bolnav. În fără îndovimea a ridicat de nou drapelul cutezanței, iar omenii... Isplăși de dragănișii lui Iuda, se țin de brâu cu dușmanii neamului... Poniți ca un vulcan în izbucnire, mișcarea legionară s'a ciocnit de împotrivirea puterilor ascunse... Domoliți o clipă ea se reface furtunos, sub semnul venit din cer, al mântuirii românești

E vremea florilor? Când uraganul (furtuna turbată) a sângeroaselor răfueli, se apropie, — și când în suflute se ascut cuștele revoluției, omul florilor e omul ce-și pleacă capul... Florile sunt o slăbiciune.

Cernut prin pătimirile pucărilor, pregătit pentru jerfă, de atâtea ori aruncat în închisori, ținut înmând și gol între ziduri umede, privind albastrul cerului printre gratii, uneori nici atât, Corneliu Codreanu nu mai poate să vorbească nici cu florile, nici cu bucuriile mincinoase ale vieții.

D. Corneliu Codreanu nu e un reformator (care prefăce stările din lume). D. Corneliu Codreanu e un revoluționar. Dar revoluția nu se face cu flori. Florile adorm eroismul și amorțesc puterile. Schimbarea la față a României, pe care o pregătesc legionarii prin mișcătoarea poveste a suferinții lor, nu începe cu flori. Nici o revoluție nu pornește din oale de flori sau din jurul meselor stropite cu vin, ci din asceză (viață dusă în lipsuri, ca a sihastrilor) și din abnegație (lăpădare de sine).

Mișcarea legionară e o nădejde: florile o dulce înșelare...
I. P. Prundeni

40 de copii ai Legiunii..

În urma înșilînșării făcută înainte cu vre-o 2 luni de zile, că Legiunea primește să crească copii de Român pentru negoțul legionar, — făcut prin cooperative curate românești, conduse în duh nou, de cinste și de omenie, — cu care să înceapă spargerea jeshăturii de spini și măracini a negustoriei evreești jeshuitoare, — s'au primit la conducerea Legiunii foarte multe cereri de a fi primiți sineri românași, dornici a porni pe acel drum.

Acum conducerea Legiunii vestește, că alegând din ei pe cel mai bun, — și având părerea de rău de a nu-i fi putut primi pe toți, — a hotărât să crească deocamdată, ca mult făgăduitor început, 40 DE COPII ROMÂNI, cari vor primi o creștere desăvârșită, pentru a putea forma ei cel dintâi pluton din marea falangă de lupători pe țărâmul negoțului, — pentru a ajunge să ne cucerim ceea-ce, prin negrija trecutului,

am perdut. Creșterea în bună grijă a acestor copii a și început. Ei vor fi prefăcuți, pe încetul și sub mare supraveghere, în tot alătia STĂLPILAI NEGOTULUI ROMÂNESC DE MÂNE!

Dar Conducerea legionară, cu punga ei ușoară, adeseori goală, plină doar de suflet sănătos și volință de fier, — are greutăți cu îngrășirea lor. De aceea roagă pe toți cei înșelegători ai sănătoaselor străduințe, s'o ajute, ca să le poată da hainele trebuitoare, încălțăminte, paltoane și celelalte. Cel cărora le prisosește câte ceva de acest fel, — deee semn de înaltă înșelegere și trimiță ce pot: lucruri de acestea sau ajutor de alt fel pe adresa: „Sediul Legionar” București, strada Gutenberg 3.

Să-și țină de cinste și sufletului său bucurie, tot cel ce va înținde un ajutor pentru dragii 40 de COPII AI LEGIUNII.

—0—

NOUȚĂȚI

AVEM plăcerea a vesti pe iubiiții cetitori ai „Libertății”, că am dobândit colaborarea la foaia noastră, a dlui VALERIU CĂRDU, prim redactor la luminata gazetă de ieri „Buna Vestire” din București. E un scriitor ales, o peană meșteră, care va face numai plăcere cetitorilor „Libertății” prin articlii scânteetori de gânduri vii și scilptoare și plin de suflet legionar.

Azi tipărim pe pag. 1, întâiul articol primit dela d sa „De ce va birul Legiunea”, care e un fel de „Crez” al d-sale despre Legiune și viitorul ei, și prin ea despre viitorul neamului nostru. E plin de credință, ca toți legionarii. Il salutăm cu drag printre împreună lucrătorii cu noi.

MARE BUCURIE au avut Românii din Orăștie Duminecă, la 12 Sept. În această zi s'au sfârșit crucele pregătite pentru a fi înălțate pe cupola și pe turnul bisericii celei noue din Orăștie. Sunt cruce mărețe, lucrate din aramă roșie masivă, foarte frumoase. Pe mândra cupolă se așează crucea cea mai mare, impunătoare, alta, mai mică decât aceea, pe turn, și încă trei pe ceardacul dela intrare, asupra celor trei uși.

Sfințirea s'a făcut de un sobor de 11 preoți, 4 din Orăștie și 7 din comunele vecine. La ora 11 a pornit dela biserică un mare convolu, cu praporii și muzica militară în frunte; urmau școlile din loc: Gimnaziul de fete, Liceul, armata, deregătorii, preoții, corpul ofițeresc și femeile. Crucile, împodobite cu flori, au fost încunjurate de mulțime și sfințite de preoți, de toți pe rând... S'a rostit cuvântarea sărbătorească, arătând însemnătatea sfintei Cruci pentru inimile credincioase și bucuria celor de aici, de a trăi această zi însemnată.

† Ioan Mihal, de toți cunoscutul și prețutul bunic dela Orăștie, a fost chemat de Domnul din ceruri la sine, după o viață împlinind 100 (o sută) de ani! E unul din vrednicii bărbai cari au stat la punerea temelțiilor vieții noastre bisericesti și școlare, ca și economice, din acest oraș. Membru zeci de ani, dintru început, în Comitetul parohial ort., a conlucrat zelos, alături de Dr. I. Mihu, la întărirea bisericii, apoi la desvoltarea treptată, dar sigură și spornică a ȘCOALEI românești de aici; la întemeierea celei dintâi bănci românești din Orăștie „Ardeleana”, fiind cu Dr. Mihu împreună, fondator de frunte și prim-casier al băncii. A văzut-o în fașe, când dsa „casarul” ducea toată „cassa” cu hârțile seara acasă, că-i încăpea într'un buzunar... Ajunse s'o vadă mare și puternică... În luptele naționale de ori-ce fel, a fost la locul său, printre cei mai buni. Lasă după sine multe amintiri prețioase, și două familii dintre cele mai de frunte din oraș, a directorului Demian și a avocatului dr. Drala.

— Dzeu să-l așeze între aleșii săi!

La Vașcău, (B. hor) în toamna aceasta se va ridica de mâini legionare un monument măreț în amintirea eroilor dela Majadahonda. Monumentul e lucrat de camaradul Dănilă Andrișoiu — sculptor — cu ajutorul camarazilor din întregul județ, și cu bătrânul și vrednicul camarad Popa Constantin din Vașcău. Pentru ridicarea lui, șefii de cuib din plasa Vașcău au ajutat din pușinul lor, iar prietenii noștri din comuna Celca, prin d-na V. Carșis, au dat până acum: 3060 lei, urmând să se mai primească ajutor și dela plasa Sălărd cu camaradul Neagoe ș. a. Data sfințirii nu se cunoaște încă, lucrările de ridicare fiind în curs.

Pe această cale, vestim pe doritorii de a ajuta și ei să trimită ce pot pe adresa: Dănilă Andrișoiu, sculptor, com. Vașcău, jud. B. hor. Liste nu se pun în curgere.

Victor Corbușiu.

O biserică românească, la Ierusalim. În cetatea, al cărui pământ a fost călcat de atâtea ori de picioarele Mântuitorului, în care fiul lui Dzeu a avut atâtea zile de mari biruințe asupra lumii răzăcite și învechite în rele, dar și atâtea suferințe fără de asemănare și pe care pământ l-a stropit cu sânii sângelui Său, cu Adormirea trei zile în sânul lui și la stră-luminat cu învierea Sa, — aproape toate neamurile creștine au câte o biserică, loc deosebit de închinare a celor ce, arși de dor sânt, ostenesc și ajung până acolo în Ierusalim. Noi Românii nu avem. Ai noștri drumești — hații — la locurile sfinte, s'au închinat și se închină în mărețele biserici grecești sau rusești. — Mai nou statul nostru a făcut cel dintâi pași să

avem și noi Românii acolo un CĂMIN și o BISERICĂ românească răsăriteană. Preotul Gr. D. Cruceanu, aflător în acel loc ne vestește prin o scrisoare trimisă „Libertății”, că lucrul e pus pe drumul cel bun, și nu peste multă vreme acest vis al sufletului creștin românesc, va fi împlinit. La strângerea de ajutoare ce se face prin bisericile noastre pentru acel Cămin și Biserică, poporul să ajute bucuros.

Parastase. Cuibul legionar „Petru Rareș” și Cetățuia legionară „Sf. Maria” din Felișoara Brașovului, au dat în ziua de 29 August parastase pentru pomenirea mucenicilor Moja și Marin.

— La ISACCEA (J. Tulcea) garnizoana legionară a dat un evlavios parastase pentru morții noștri în Spania la jumătate de an de la căderea lor. Sfânta slujbă a fost îndeplinită de păr. Popoiu în bis. Sf. Gheorghe cu răspunsuri date frumos de cei 2 cântărești ai bisericii.

Din multe părți ni s'a vestit servire de parastase, fără a ni se cere să le publicăm, ci spre știrea noastră.

Pentru ajutorarea meseriașilor români s'a înființat un fond nou, adăugându-se 1% (unu la sută) la taxele de import (ce se iau după mărfurile ce vin din alte țări la noi). În 6 luni, de când s'a înființat fondul, s'au strâns vre-o 20 de milioane lei. Ministerul Industriei ajută din acel fond pe meseriași români să-și procure unelte și mașinării, de care au trebuință. De curând Ministerul Industriei a dat cel dintâi ajutor înzestrând 40 meseriași români din Cluj. Așa, bine prevăzuși cu unelte și mașinării, aceia vor putea duce lupta de răzbiere printre rândurile îndesate ale meseriașilor străini din acel oraș. — E un bun început.

Sfântă Cruce dela Tâmpa, puterea ta și a troțtelor, ați avut întâia biruință

Spuneam în numărul trecut, că Monumentul, foarte frumos, cu trei cruce pe el, dela Tâmpa (lângă Simeria, jud. Hunedoare), a ridicat împotriva sa ciuda unor (nu a tuturor, ci a unora numai) din deregătorii, cari au fost luat hotărârea să dărâme prea grăitorul monument, ridicat acolo de inimoșii legionari, cu învoarea unor cinstiți și bine simțitori membri ai primăriei.

Dar dreptii apărători ai acestor creștinești semne, a monumentului acestuia, ca și a altor troțe sfinte ridicate de suflete strălucitoare de credință, a legionarilor, — au luat repezi măsuri ca Ministerul de Interne să le îndată înșilînșat despre greșala ce se plănuește, cerându-l să oprească marea greșală ce s'ar face!

Și avem bucuria să vestim, că Ministerul și-a dat seama de fapta urâtă și de popor tulburătoare ce s'ar face, — și a dat ordin celor chemași și spre rău îndrumași, să lase în pace frumosul monument dela Tâmpa! Căci ordinul mai nou, privește numai crucile și troțele ce se vor ridica după el. Dar de cele ridicate înainte lui, să nu se mai atingă nimeni și nicăiri!

În temelul acestei înșilînșări lămuritoare, acolo unde s'au ridicat cruce sau troțe mai de mult înălțate, ca cea dela Cugir și Glod (jud. Huned.), au să fie date înapoi și puse înapoi la locul lor. — Să se arate acest lucru deregătorilor în drept, să li-se cereă cu cuvînță și cu vorbe bune, și suntem încredințați, că greșelile ce s'au făcut, se vor repara.